

★ కథానాయకుడు ★

వీ తప్ప మానాన్న చేముడిపట్ల చేశాడనుకుంటున్నానో అదే నేనూ ముక్తరాడి పట్ల కూడ అనుకోకుండా చేశాను. మానాన్న కొంచెంతోనే సరిపెట్టి వదిలాడు. నేను చాలా కోరికలు చూపెట్టాను! అందుకే చేముడికి నేనంటే మండుతూ వుండాలి! ఇంతా చేసి నాన్న నన్నెప్పుడూ పూర్తిచేరుతో పిలవలేదు. మా మామ్మ కూడ 'బాబీ' అనే పిలిచేది ఒట్టుపెట్టినట్లు. ఒక్కసారి పొరపాటునకూడ పూర్తిచేరుతో పిలిచేదికాదు. ఎందుకంటే నాపేరులో మా తాతయ్య పేరుకూడా వుందని భయం. మా నాన్నకూడ తండ్రిపేరును ఉచ్చరించటానికి ఎందుకో విముఖుడుగా వుండేవాడు. మా అమ్మ నిర్భయంగా మావగారిపేరును ఉచ్చరించటానికి ఎంత దన్ను ఉండాలని? తమ్ముళ్ళు, చెల్లెళ్ళు, నాపేరెట్టి పిలుస్తుంటే - "ఆ బొద్దుకోసి పిలవడమేమిటి! అన్నయ్యా అని పిలవలేదు" అని ఇంటిల్లిపాదీ వాళ్ళమీద విరుచుకుపడేవారు. మా అక్కయ్యలు

నన్ను పేరు చివర 'గా' తగిలించి పిలిచే వాళ్ళు అసహ్యంగా. అప్పట్లో నేను అన్నీ ఎంతో సహనంతో భరించి ఊరుకున్నాది. ఇప్పుడు తెలుస్తూంది. మూల్కల ముక్తరాళ్ళు నా కింకోపేరు పెట్టి పిలుస్తూండేవారు. మా క్రాసు టీచర్లకు నేను జీవితాంతం కృతజ్ఞత తెలుపుకుంటూనే వుంటాను. ఎక్కడైనా నా పేరుకు సంపూర్ణమైన (నా దృష్టిలో) నిజమైన గౌరవం దక్కడం లేదు; అది అప్పట్లో క్రాస్ టీచర్లదగ్గరా, తరువాత వందా రెండువందలూ అప్పిచ్చే వాళ్ళదగ్గరా, (ప్రామిసరీ నోటులో) అని చెప్పకోగలుగుతున్నా. కానీ మూల్కలు సైన్లో కోచ్చేసరికి ఒక తిక్కరెక్కల మాస్టరు వచ్చి ఒక్కసారి పాఠపద్ధతికి స్వస్తి చెప్పాడు. ప్రారంభంలో ఇంతంత పేరే మిటని విడిపించేవాడు. తరువాత, తరువాత పేర్లు కుదించుకోమనేవాడు. తానుగా పూనుకొని ఎటెండెన్ను పిలిచేటప్పుడు అందరినీ, కుదించి పిలిచి, మామీద ఉండే తన కసిని (తృప్తిని) సాధించుకోనేవాడు.

అప్పుడు నాకు ఆయనమీద మహాకోపంగా వుంది. అయినా నన్నొక్కడినే అట్లా కించపరచటలేదని, క్రాసందరికీ జరిగే సవాతనమే నని - అందరిలోనూ, నేనొకడిగా భావించుకుని సంతృప్తిపడేవాడిని. నాకు మూల్కలలో కూడ వివిధమైన పేరు ప్రఖ్యాతులూ లేవు. పువ్వు పుట్టగానే పరిమళిస్తుంది. నేను పరిమళించే పువ్వును కాదుగా. నాలోది గుమాస్తా రక్తం. నేను గుమాస్తా వాసన కొడతాను.

మూల్కలపైసలు అయిన తరువాత ఊరికే కూర్చోనని, విదో చదవడమూ, ఉద్యోగంలో చేరడమూ జరుగుతుందని మాత్రమే నాకు తెలుసు. కాని ఖచ్చితమైన గుమాస్తాగా నన్ను నే నెప్పుడూ ఊహించుకోలేదు. ఆ లెక్కలమాస్తారు, పాపం; చచ్చి వీ లోకాన ఉన్నాడో మహానుభావుడు "మూల్కలపైసలు తరవాత ఏం చేస్తావని" నన్ను అడగడం బోయి, "విదో గుమాస్తా ఉద్యోగం చూసుకో - పెద్ద చదువుల్లో మాత్రం విముంది గనక - పెద్ద ఎత్తులకు బోకు. ఐదు వేళ్ళూ నోట్లూ బోయేటట్లైతే చాలు-అదృష్టముండా లి కాని పెద్దదదువు లేం చేస్తాయని" అన్నాడు ఆ యనీ ముందుగా. ఆయన చెప్పింది చాలా స్వాయతైనది. ఆయన చెప్పినట్లు అదృష్ట మునేది ఉండాలి. అది అందరికీ లభ్యమైతే ఇక కావలసిం దేమిటి?

నేను బుద్ధిమంతుడననీ, తెలివైనవాడిననీ ధైర్యంగా చెప్పకోదానికి ఎంతమాత్రం జంకను. మూల్కలపైసలు మొదటి ఛాన్సు లోనే ఆ కౌన్సిల్ సర్వీస్ కమిషన్ మార్కులు తెచ్చుకోగలిగానూ అంటే అది నాబుద్ధిగా చదువుకోటాన్ని స్వంత తెలివిని తప్పించి, వేరు కాదని మీకు తెలియదా! ఎన్. ఎన్. ఎల్. సి. రిజల్టరు వచ్చాక మా నాన్న ఒకటే అడిగాడు "సర్వీస్ కమిషన్ పరీక్షకి సరిపోయే మార్కులు వచ్చాయా" అని-అప్పుడే ఆ ప్రశ్నను బట్టి నిశ్చయించుకున్నాను నాన్నకు నన్ను ప్రతిచదివించే ఉద్దేశం ఎంతమాత్రమూ లేదని. ఆ ఉద్దేశమే ఉన్నట్లయితే నన్ను ఇలా గుమాస్తాగా పిలిచే అవకాశం మీకుండునా? నేడీ అవకాశం కల్పించడానికి ఆనాడు మీకోసం మా నాన్న నన్ను తయారుచేశాడు. ఆయనకు "వచ్చాయి" అని నానుంచి సమాధానం రాగానే ఉత్సాహం కలిగింది. అయినా ఆయన "ఎట్లానూ వస్తా యనుకున్నా" అని తేల్చేశాడు. నిజంగా కష్టపడండి నేను. ఆయన కౌమాత్రం సానుభూతి లేకపోతే ఎట్లా?

గుమాస్తాగిరి సంపాదించుకోవడం ద్వారా నేను మా నాన్నకు కొడుకు నని

రు. 1-14-0 లు మాత్రమే వెట్టుబడి పెట్టి
రు. 1024/-లు సంపాదించండి
 ప్రాస్పెక్టును ఆ. 2/-ల బొమ్మలతో వ్రాయండి:
ఇండియన్ నేషనల్ పాలిసీ కంపెనీ
 (Money Circulating Scheme)
 బా. బా. నం. 889 జి. పి. ఓ. కలకత్తా 1,
 సౌపితము 1935

ఇండియాలో ఇటువంటి కంపెనీలలో ఇదే మొదటిది. స్థాపించబడినప్పటినుండి ఈ కంపెనీ ఎక్కువపేరు ప్రఖ్యాతులతో ప్రజలకు సేవ చేయుచున్నది.

బ్లడ్ టోన్

రక్తమును శుద్ధిచేసి
 నరములకు బలమునిచ్చి
 ఆరోగ్యమును వృద్ధిచేయు
టోనిక్

మోడల్ ఫార్మసీ
 విజయవాడ

MODEL PHARMACY
 VIJAYAWADA
 V.R. SURI

పించుకొన్నాను. చిన్నతనంనుంచీ నన్నెరిగిన పెద్దవాళ్లు "ప్రయోజకుడు - బుద్ధిమంతుడు" అని ప్రశంసించారు. మావాళ్లు ఆ ప్రశంసను, మా కుటుంబానికే గర్వకారణంగా భావించారు. ఎంత ప్రయోజకుడినీ కాకపోతే నెలకి 80 ఎట్టాసంపాదించ గలుగుతున్నాడు. ఎంతటి బుద్ధిమంతుడినీ కాకపోతే మినుగుల్లో మట్టి శెడలా వుంటూ, పేచీ పూచీలు లేకుండా, ఎండకీ వానకీ జడవక, వేళ్లకి ముందే ఆఫీసు మొగంతో పోతూ, వేళ్లదాటి నత ర్యాత వస్తూ కూడా ఆఫీసుచాకిరిని చంక నెట్టుకొని, ఇంట్లో అవసరాలను వాయిదా వేస్తూ ఆఫీసే సర్వస్వంగా నాకరి చేసే దేవరు. చాకిరినాది. మంచి పేరులు నా గుమాస్తా సోదరులవి. వాళ్లు తెలివైనవాళ్ళయితే అవుదురుగాక, ఆఫీస్ వర్కు తమది కానట్లు తిరగడం ఏమంత భావ్యం?

ఒక్కరోజునే కష్టానికి తగిన ఫలం లభిస్తుందా? ఎవడో తన పని చేసి పెట్టానని (దయతల్పి) ఒక అరటిగల పంపాడు. దాంతో పిల్లిద్దరికీ బ్యారాలు తగిలి వారం రోజులు మంచానపడ్డారు. నా మట్టుకు నాకూ పడలేదు. మొన్న ఎవడో పనిమీద వచ్చి కాఫీహాట్ లో కు తీసికెళ్ళి "ఇంతే దగ్గరున్నాయి నాలుగు రూపాయలు" అంటూ నా చేతిలో పెట్టబోయాడు. "అయ్యో! వద్దు! వద్దు!" అన్నాను. లోపల ఆకలి విడిపిస్తూనే వుంది. అతనిచేత, కాదూ కూడదు అనిపించుకొనే; జేబులో వేసి కొంటుంటే దూరంగా కూర్చున్న గుమాస్తా సోదరుడి కంట బడింది. అతని ఏడుపు - నేనేదో వందిలూపేలా తింటున్నానని! ఖర్చుంజాలక తప్పి బారి పుచ్చుకోవడం వాళ్ళకి కన్నెర్ర. వాళ్లు ధైర్యంగా నిలవేసి వసూలుచేస్తుండడం ఖర వాలేదు పాపం!! ఇంతో చేసిన సరిగా ఒక్క పూటకీ ఇంట్లోకి రాదు.

నేను చిన్న గుమాస్తాని, మా ఆవిడ చిన్న గుమాస్తా పెళ్ళాం; మా అబ్బాయి (గౌరవంగా) చిన్న గుమాస్తాగా రబ్బాయి. ఎవరికీ నాపేరు తెలీదు. పేరు ఉండి లేనివాళ్ళలోనే జమ అవుతున్నాను. ఔధవగోల! షావు కాదు కాతాలో కూడ 'చిన్న గుమాస్తా' అనే రాస్తాడు. పేరు అడిగి (నాయరాదా? - నా పూర్తి పేరుతో) వీళ్ళకు ఎందుకు సంబంధంలేదో! కాని ఎప్పుడైనా పొరపాటున ఎవరైనా పేరెట్టి పిలిస్తే ఏదో తప్పచేసినవాడిలా, సిగ్గుపడిపోతాను. అసలు పేరుతో పిలిపించుకొనే గౌరవం ఎన్నాళ్ళకు! అని నిస్తుంది. ఆ ప్రబంధువుని చూసినట్టు, ఖరీదైన సిగరెట్లు కాలస్తున్నట్టు అనిపిస్తుంది మనస్సుకి - ఆ పేరుకు మొగం వాచిపోయినట్లు ఎంతో అసురాగం పుట్టుకొస్తుంది.

అంచనాకు అందని ఆటవికులు!

ఆటవికుల జీవిత రీతుల్ని గురించి పరిశోధనలు చేస్తున్న శాస్త్రవేత్త ఒకాయన అడవిలో వుంటూ, అక్కడి కోయవాళ్లతో బాగా పరిచయం చేసుకొన్నాడు. ఆ కోయవాళ్లు కూడా యాయన అంటే ఎంతో గురుభావంతో మెసులు కొంటూ వుండేవారు.

ఇలా వుండగా ఒక రోజున వృద్ధాప్త కోయవాడొకడు యాయన దగ్గరకు వచ్చాడు. 'ఎందుకు వచ్చున్నావని శాస్త్రవేత్త అడిగాడు. 'మానాన్న కొట్టాడని ఆ కోయవాడు సమాధానం చెప్పాడు. 50 ఏళ్ల కొడుకుని పట్టుకొని కొట్టగల తండ్రివున్నాడంటేనే ఆ శాస్త్రవేత్తకు చాలా అబ్బురం వుంటాడో చూద్దామని బుద్ధి పుట్టి "మీ నాన్న గారిని చూపిస్తావా; మీ యింటికి వస్తాను" అని అడిగాడు.

కోయవాడు ఆయనను తన యింటికి తీసుకుపోయాడు అక్కడ 85 ఏళ్ల ముసలి వాడొకడు పారపట్టుకు త్రవ్వుతున్నాడు. అతడికేసి చూపించి 'ఆయనే మా తండ్రి' అని కోయవాడు చెప్పాడు. శాస్త్రవేత్త త్రవ్వు

తున్న కోయవాడి దగ్గరకు వెళ్లి పలుకరించి ఆమాటాయీ మాటా మాట్లాడుతూ, 'ఇందాక మీ అబ్బాయిని కొట్టారట. అతను ఏడుస్తూ మాయంటికి వెచ్చాడని అన్నాడు.

దాంతో ఆ 85 ఏళ్ల వృద్ధుడూ కృద్ధుడై "కొట్టాలా? కొట్టి పాతెయ్యాలా?--యిలాటి పొగరుబోతు కుర్రకుంకని! మా అయ్య వస్తే కూర్చొన్న చోటినుంచీ లేవలేదు; యీ వుండకోర్!" అన్నాడు.

శాస్త్రవేత్తకు మరీ ఆశ్చర్యం తోచింది. 85 ఏళ్ల వృద్ధుడికి తండ్రి వున్నాడంటే, ఆతని వయస్సు ఎంత వుంటుందో, మనిషి ఎలా వుంటాడో చూడాలని బుద్ధి పుట్టి "ఓహో; అలాగా! నాకు తెలియదులే. అయితే మీ నాన్న గారు యిప్పుడు ఎక్కడ వున్నారు?" అని అడిగాడు.

"అడుగో నండి; ఆ కావిడి మోసుకు వస్తున్న ఆయనే మానాన్న" అన్నాడు ఆ కోయవాడు అటువైపు చూపిస్తూ.

శాస్త్రవేత్త అటు తిరిగి చూస్తే 120 ఏళ్ల వాడొకడు బరువైన కావిడి మోసుకొని చకచకా పోతున్నాడు.

ఇంతకీ నా అసలు పేరు మీకు తెలియదు. నాపేరు ఏ పత్రికలోనూ అచ్చులో పడే అవకాశం పొరబాటున కూడ లేదు. మరోవిధంగా కి ర్రినిపాండే దగ్గరహార్మూ

లేదు. ఇంతకీ నా పేరేమిటి అని? - ఎవరో నన్ను, (చాలామంది) చాలా రోజుల (56-వ పేజీ చూడండి)

జమీందారుగారి భార్య మట్ట మధ్యాహ్నం వేళ ఆ హాపుకు వచ్చింది. అక్కడ నగుకులు అందించే కుర్రాడిని 'అది తియ్యి' 'ఇది తియ్యి' మని గంటన్నర వేళు వేధించింది. ఇంత తిప్పలూ పెట్టి ఏ నగు కూ కొనకుండా వెళ్లిపోతూ 'అమ్మయ్య! ఇప్పటికీ

తగ్గింది నా తలకాయనోప్పి' అని తనలో తను అనుకొంటున్నట్లుగా నైకి అన్నది. "అమ్మా! ఆ తలకాయనోప్పి ఎక్కడికీ పోతేదు. మిమ్మల్ని పదిలి నన్ను పట్టుకొంది." అని ఆ కుర్రాడు అన్నాడు.

కవ్వు రీతం

(30-వ పేజీ తరువాయి)

కారు. అతనివద్ద శలవు తీసుకొని వెంకయ్య తన పాకకు తిరిగివచ్చాడు. తెల తెల తెల్లవారింది. వెంకయ్య పనులన్నీ ముగించుకొని, బట్టలు మూటగట్టుకొని, రామయ్యతో "వెళ్లొస్తా నన్నా! మల్లా ఎల్లుండి కల్లా తిరిగొచ్చేస్తానులే. తోట జాగ్రత!" అంటూ అతనితో చెప్పి తన పూరువైపుక ప్రయాణమై పోయాడు.

రామయ్య, సూరి గాడు, వెంకయ్య చూపుకు అందకుండా పోయేటంత వరకూ చూశారు!

"పానం! వెంకయ్య తాత చెట్టు మీది మూట మరిచిపోయి నట్టున్నాడు. జ్ఞాపకం నచ్చినప్పుడు మళ్ళీ వచ్చి చూసి మూట కనబడక, ఏడ్చి, ఏడ్చి చస్తాడే మో!" అన్నాడు సూరిగాడు ఎక్కడలేని సానుభూతితో! "ఓస; యిక సంచి వాడికి దొరకడమే? అది ఎక్కడ దాచానో వాడి బాబుకి గూడ

అంతు చిక్కదు." అన్నాడు రామయ్య సగర్వంగా నవ్వుతూ! "ఎక్కడ దాచానేం?" - ప్రశ్న వేశాడు సూరిగాడు.

"మన యీ పూరి పాకలో అంత డబ్బు దాయగలమట్రా! వెంకయ్య తాత పాక ఎంత గొప్పదో, మనదీ అంతే ననుకో! డబ్బుసంచి మన పాకలో వెడల్పే ఎవడైనా తీసుకుపోవచ్చునని, ఆ కనబడే చెట్టుతోజ్జులో నిన్ను రాత్రే దాచేశాను." అన్నాడు రామయ్య ఆ చెట్టువంక చూసిస్తూ!

"అరే! చంపేశావ్! నేను తెచ్చిందీ అక్కడించే! ఆ చెట్టు తోజ్జులోనే వెంకయ్య తాత డబ్బు దాచింది! నాలో ముందెందుకు చెప్పలేదు. అయితే వెంకయ్య తాత మూటపుచ్చుకొని వెళ్ళిపోయాడన్న మాట" అన్నాడు ముఖం వ్రేళ్లాడేసుకొని సూరిగాడు. రామయ్యకు తేలు కుట్టినట్టయింది. పాకంతా చిందులు త్రొక్కడం మొదలుపెట్టాడు.

వెంకయ్య పూరు చేరుకొని హాయిగా కాలం గడుపుతున్నాడు.

కథానాయకుండు

(19-వ పేజీ తరువాయి)

సుంచి "శ్రేష్ఠంలో పడ్డ ఈగ" అని పిలుస్తూ వచ్చారు. ఆ మాటకు నాకు నవ్వొచ్చింది. అప్పటికే ఎప్పటికీ కూడా అనేకమో నా చేరు అనిపిస్తుంది. ఒక సిల్కులాల్సీ కుర్రాడు తన సరదాలో నన్ను "మాతీలో కప్ప" అన్నాడు నేను అక్షీసు కాగితాల్లో మునిగివుండడం చూసి, "నీది ఒ బ్రతుకేనా" అని నన్ను క్షేణించి ఎవరో ఒక కుర్రాడు కవిత్యం అలాడుట. ఆ కవిత్య మేమిటో నేను వినలేదుగాని, నిజంగా విడుపాస్తూంది.

ఇంతకీ నా పేరేమిటో చెప్పరూ? నాకు జ్ఞాపకం లేదు!! వెనకటి కొక చిన్న ఈగలా నేడీ చిన్న గుమాస్తా కాగితాలకట్టల్లో పడి చేరు మరచిపోయాడు. మా నాన్న అమ్మ కూడా పోయాడు అడిగి తెలుసుకొందామంటే! మా ఆవిడ నా ఆయుస్సు తగ్గిపోతుందని చేరు చెప్పడం??

అయితే మీకు తెలిసి నది ఒక్క 'గుమాస్తా' అనే పేరేనా! ఎవరూ, నా పేరు, నిజమైన అసలు చేరు చెప్పరూ? నా పూర్తి పేరు మీకు తెలియదా! నీ పూర్తి పేరు మాకు తెలియడం ఎందు కంటున్నారా? అయితే నేనొక్క గుమాస్తా చేరు భరించడానికే పుట్టానా? నేను 'కారణజన్మజననా' మీ అభిప్రాయం? ఏమిటి దారుణం! ఏమిటి ఘోరకలి! నేను లంచగొండినంటున్నారా! నా చేరు "లంచ గొండా?" నేను బ్రతికేది ఎల్లా; పూర్తిగా చావనీయరేం-సగం సగంచంపుతా రేరో??

నా దుర్భర సమస్యలతో నన్ను కలుగు కరంగా వర్తిస్తారేం? బాబూ నన్ను గురిం ఇక గాయకంకీ పుణ్య మంటుంది! గురించి ఇక రాయకుండావుంటే వచ్చు జన్మలో కూడా మీకు కృతజ్ఞుడుగా వుంటాను - అధవా ఏ గవర్నరుగానో! మీ కడుపున పుట్టానికి ప్రయత్నిస్తాను. ఇరుగో చూశారా, బాధలతో శరీరం ఎల్లా తూట్లు పడిపోయిందో! నన్ను ఇంకొ ఇంకొ వాస్తవంగా చిత్రించి, వర్తించి నన్ను చీలికలు పేలికలు చేయకండి - మీ కెన్ని కథలకీ నేను ఉపయోగపడలేదు గనక? ఇంక నన్ను దయపట్టి కదిలెయ్యండి - దయతో కాస్త నా చేరు ఏమిటో చెప్పండి? త్వరగా చెప్పండి? మళ్ళీ అక్షీస్ టైమ్ అవుతుంది.